

Retning har noget Parti eller blot nogen enkelt Person i denne Forsamling. Jeg kunde ønske at vide, om disse Anskuelser, der saa stærkt præciseres, have nogen som helst Tilslutning i denne Sal, eller om det maa regnes for at være Enkeltmands ganske løse Tale. Men Hensigten med disse Udtalelser, Hensigten med atter og atter at docere, at Landet er uden Forfatning, kan efter min Mening ikke være god; jeg kan ikke tro, at den Hensigt kan være god. Forholdet er jo dette, at hvis man kan bringe Befolkningen den Tro, at vi her i Landet ingen Forfatning have, vil Udsigten til at kunne faa Befolkningen til at modtage en mindre god Forfatning end Grundloven af 1866 være til Stede. Man vil derved skabe Mulighed for en Forfatningsforringelse. Jeg ved ikke, om dette er vedkommendes Hensigt, men denne Virkning vil dette i alt Fald kunne faa, at man ved at docere Teorien om, at vi ere forfatningsløse, aabner en Udsigt til Forfatningsforringelse, som kun kan være til Befolkningens Skade.

Hvad det foreliggende Forslag angaar, da er jeg tilbøjelig til at tro, at det ikke forbedrer Grundloven af 1866. Jeg antager, at det vilde gøre vor Forfatning mindre elastisk og som Følge deraf mindre let at arbejde med, men selv om man gaar ud fra, at det foreliggende Forslag ikke forringer Grundloven, og selv om man gaar ud fra, at det maaske endog forbedrer den noget, saa er der dog en Ting, man maa erindre, nemlig at den høje Regering og det andet Ting jo ogsaa skal have et Ord med at sige om dette Forslag, inden det bliver Lov, hvis det da nogen Sinde bliver Lov. Der er det da, jeg har den store Betænkelse ved de Forslag til Grundlovsændringer, der ere fremsatte, at Forslagene skulle tages under Overvejelse ikke alene af dette Ting, men ogsaa af den høje Regering og af det andet Ting, og at der saa vil komme Kompromisser der ud af, som ikke ere heldige og gode for vort Folk, er højst sandsynligt. Det maa vi nemlig indrømme og erkende, at Folketingets Flertal ikke kan blive staaende paa dette Forslag, hvis det vil have Forhandling, men maa tage Hensyn til andre Sider og bøje sig for andre Ønsker, naar det vil have noget ud af, hvad der bliver foreslaet, og vil have Grundloven revideret. Der er det, jeg ser Faren, der er forbunden med en Forfatningskamp, den Fare, at det kan godt være, at Styrken, Evnen til at forandre Forfatningen er i højere Grad i Regeringens og Landstingets Haand

end i Folketingets, og at vi som Resultat ville faa en Grundlovsrevision, som utvivlsomt vilde blive en Forringelse af den Forfatning, vi have. Forslagets Fremkomst nu igen i denne Samling er bleven motiveret med, at man ønskede at høre den ny højtærede Regerings Mening om Sagen. Det forekommer mig at være en uheldig Praksis, man er kommen ind paa ved denne Motivering. Konsekvensen deraf vil jo være, at man skal spørge enhver Regering om dens Stilling til en Grundlovsforandring. Man spurgte det tidligere Ministerium, man spørger det nuværende, og man vil i Konsekvens heraf spørge det næste og de derpaa følgende Ministerier, om de ville være med til en Forandring af den bestaaende Grundlov. Jeg har en Følelse af, at denne Jagen efter Regeringen med Tilbud om at lave Grundloven om, ikke er fuldt ud værdig for dette Ting. Vi maa jo huske, hvorledes Stillingen er. For 25 Aar siden mente Folketingets Flertal, at den Forfatning, vi nu have, var fuldt ud god, at den hjemlede Folketingsparlamentarismen, at den gav Folketinget den overvejende Indflydelse paa Finansloven, ja den gav endda dette Ting den Stilling, at ingen var ved Siden af og ingen over Folketinget. Men efter at man i 20 Aar havde doceret denne Opfattelse og ført lange Kampe, som have kostet store Anstrengelser og store Ofre, kommer man nu og siger, at Grundloven duer ikke i dens nuværende Skikkelse. Man maa jo dog imidlertid erindre, at den har den selvsamme Skikkelse, om hvilken man i 20 Aar har erklæret, at den var god og demokratisk, at den sikrede Folketingsparlamentarismen og Folketingets Overvægt i det politiske Liv. Dette er et mærkeligt, og jeg tror at turde sige, et uheldigt Omslag i Folketingets Anskuelse og Politik. Jeg finder ikke, at Befolkningen i god Forstaaelse og god Tillid kan følge med, naar Folketinget efter i 20 Aar at have hævdet en Forfatnings Fortrinlighed og kæmpet derfor, ender med at erklære sig fallit og bede — ikke eet Ministerium, men en Række af Ministerier, Gang efter Gang, om at være med til at lave Forfatningen om. Jeg kunde tænke mig, at den højtærede Konseilspræsident havde sagt til Forslagsstillerne, at det skulde de have begyndt med for 25 Aar siden. Hvis det virkelig er Grundlovens Fejl, at vi staa politisk, som vi staa, burde Venstre have indset dette for længe siden og stillet Forslag om at lave denne Grundlov om paa en Tid, hvor man ikke havde haft denne